

INSTYTUT GEODEZJI I KARTOGRAFII

BIULETYN

INFORMACYJNY

BRANŻOWEGO OŚRODKA INFORMACJI NAUKOWEJ,
TECHNICZNEJ I EKONOMICZNEJ
GEODEZJI I KARTOGRAFII

Tom XXXVII

4

Warszawa

1992



INSTYTUT GEODEZJI I KARTOGRAFII
BRANŻOWY OŚRODEK INFORMACJI
NAUKOWEJ, TECHNICZNEJ I EKONOMICZNEJ

ISSN 0209-2840

BIULETYN INFORMACYJNY

Tom XXVII nr 4

WARSZAWA 1992

Rada Wydawnicza
Instytutu Geodezji i Kartografii
Wojciech Bychawski (przewodniczący), Andrzej Ciołkosz (zastępca
przewodniczącego), Teresa Baranowska, Róża Butowtt, Maria Dobrzycka,
Wojciech Janusz, przedstawiciel MGPIB, Hanna Ciołkosz (sekretarz)

Redaktor Naczelny
Biuletynu Informacyjnego
Teresa Baranowska

Zespół redakcyjny
Wojciech Bychawski, Andrzej Ciołkosz,
Wojciech Janusz, Jolanta Jasińska

Adres Redakcji
Instytut Geodezji i Kartografii
00-950 Warszawa, ul. Jasna 2/4

OFERTA

Instytut Geodezji i Kartografii zamierza wznowić w 1993 r. produkcję ryłców i przyrządów rytowniczych. Zainteresowani użytkownicy tego sprzętu mogą składać zamówienia, które będą realizowane według kolejności zgłoszeń. Poniżej podano asortyment i orientacyjne ceny poszczególnych wyrobów przewidzianych do produkcji.

1. Przyrząd (lub pierścień) do rytowania znaków liniowych	8 000 000,-
2. Rylec do linii pojedynczych	205 000,-
3. Rylec do linii podwójnych	240 000,-
4. Rylec do linii potrójnych	300 000,-
5. Zerownik - przyrząd do rytowania kropek i kółek (z napędem elektrycznym)	11 500 000,-
6. Rylec do kropek lub kółek - do zerownika poz.5	290 000,-
7. Ostrzarka do ostrzenia ryłców (poz. 2,3,4 i 6)	7 300 000,-
8. Obsadka do igieł	420 000,-

Cena sprzedaży tych wyrobów oraz termin ich dostawy zostaną określone w umowie zawartej pomiędzy zleceniodawcą i wykonawcą.

Istnieje również możliwość wykonania, ewentualnie zaprojektowania, innego rodzaju sprzętu rytowniczego o parametrach określonych przez zamawiającego.

W zamówieniu, nadesłanym na adres Instytutu Geodezji i Kartografii, 00-950 Warszawa, ul. Jasna 2/4 lub fax 27-03-28, należy dokładnie określić rodzaje oraz ilość poszczególnych wyrobów. Przy zamawianiu ryłców wystarczy podać szerokość i rozstawy rytowanych linii oraz wymiary kropek i kółek.

Bliższych informacji dotyczących zamawianego sprzętu rytowniczego mogą udzielić pracownicy IGiK dr inż. Mieczysław Smółka tel. 27 03 91 lub inż. Mieczysław Kołodziejczyk tel. 26 42 31 wew. 593.

INSTYTUT GEODEZJI I KARTOGRAFII
Warszawa, ul. Jasna 2/4

BRANŻOWY OŚRODEK INFORMACJI NAUKOWEJ
TECHNICZNEJ I EKONOMICZNEJ
po. 532, tel. 26-42-21 wewn. 334

POSIADA

kartoteki dokumentacyjne zawierające opisy bibliograficzne książek i wybranych artykułów z czasopism krajowych i zagranicznych, a także kartoteki: opisów patentowych, zakończonych prac naukowo-badawczych i sprawozdań z wyjazdów służbowych

UDZIELA

informacji na podstawie posiadanych materiałów

OPRACOWUJE

na zamówienie zestawienia tematyczne literatury z zakresu geodezji, kartografii, fotogrametrii i teledetekcji

WYKONUJE

kopie kserograficzne artykułów i książek znajdujących się w Bibliotece IGiK

BIBLIOTEKA
INSTYTUTU GEODEZJI I KARTOGRAFII
pok. 533, tel. 26-42-21 wewn. 503

POSIADA

księgozbiór literatury polskiej i zagranicznej z dziedziny geodezji, kartografii, fotogrametrii i teledetekcji liczący 13680 tomów książek oraz 9290 voluminów czasopism

PROWADZI WYMIANĘ

z bibliotekami i instytucjami naukowymi za granicą oraz z krajowymi i zagranicznymi uczelniami wyższymi

WYPOŻYCZA

innym instytucjom zamawiane pozycje w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych

SPIS TREŚCI

POSTĘP NAUKOWO-TECHNICZNY

Ewa Pietrzak

Bogdan Szczechowski

Szkolenie w zakresie Systemów Informacji o Terenie 6

WIADOMOŚCI PATENTOWE 12

AKTUALNOŚCI

Karol Szeliga

VI Posiedzenie Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej . . 19

KONFERENCJE, NARADY, KONSULTACJE

Adam Linsenbarth

XVII Kongres Międzynarodowego Towarzystwa
Fotogrametrii i Teledetekcji 20

Dariusz Dukaczewski

Francusko-polski tydzień teledetekcji 29

Bogdan Ney

XXII Kongres Techników Polskich 34

Ewa Pietrzak

Instytut Geodezji i Kartografii

Bogdan Szczechowski

Politechnika Gdańska

SZKOLENIE W ZAKRESIE SYSTEMÓW INFORMACJI O TERENIE

W ramach programu ELIS TEMPUS w roku akademickim 1991/92 został zorganizowany kurs poddyplomowy Systemów Informacji o Terenie (SIT) dla uczestników z Polski [1].

Kurs ten składał się z dwóch części:

- podstawowej, w której wzięło udział 10 osób, reprezentujących głównie wyższe uczelnie techniczne oraz Instytut Geodezji i Kartografii w Warszawie;
- zaawansowanej, do udziału w której zakwalifikowano cztery osoby spośród uczestników pierwszej części kursu.

Kurs podstawowy odbył się w okresie 12.11-08.12.1991 r. Na program kursu złożyły się wykłady prowadzone przez pracowników naukowo-dydaktycznych z Wydziału Geodezji Uniwersytetu Technicznego w Delft (TU Delft) w Holandii, Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie oraz Centralnego Ośrodka Geodezji i Kartografii w Warszawie; wizyty w polskich i holenderskich instytucjach, zajmujących się SIT oraz praca własna uczestników, polegająca na przygotowaniu referatów na uzgodniony temat, zgodny z zainteresowaniami i pracą zawodową oraz prezentacja tych referatów.

Kurs dla zaawansowanych trwał sześć miesięcy (27.01-27.07.1992 r.) i odbywał się w Holandii, na Wydziale Geodezji Uniwersytetu Technicznego w Delft. Program tej części kursu, podobnie jak i części podstawowej, obejmował wykłady i seminaria, wizyty w instytucjach zajmujących się badaniem, budową i prowadzeniem Systemów Informacji o Terenie oraz pracę własną uczestników, tym razem w wiele szerszym zakresie, polegającą na przygotowaniu zajęć seminaryjnych oraz projektów dyplomowych o uzgodnionej na początku kursu tematyce.

Zakres wykładów kursu zaawansowanego (podobnie jak i podstawowego) był dość szeroki i obejmował następujące grupy tematyczne:

1. Systemy Informacji o Terenie:

- przygotowanie projektu SIT - aspekty szkoleniowe, organizacyjne, finansowe, w tym analiza kosztów/korzyści;

- metody pozyskiwania danych, metody sporządzania map wielkoskalowych, technologie komputerowe;
- integracja SIT na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

2. Systemy katastralne:

- rys historyczny;
- funkcje systemów katastralnych;
- aspekty prawne, organizacyjne, proceduralne, finansowe, technologiczne i techniczne;
- metody wyceny nieruchomości.

3. Przykłady SIT, w tym również systemów katastralnych, w krajach rozwiniętych i rozwijających się.

4. Teoria danych w zastosowaniu do SIT.

- modelowanie danych, ich struktury;
- standaryzacja i wymiana danych.

Podczas seminariów i ćwiczeń uczestnicy kursu mieli okazję praktycznego zapoznania się z systemami informacji geograficznej ARC/Info, IDRISI oraz systemem operacyjnym UNIX. Omówiono także metody przetwarzania obrazów, programowanie obiektowe, struktury danych przestrzennych, zastosowanie metod sztucznej inteligencji oraz zagadnienia związane z kartografią i grafiką komputerową.

W czasie trwania kursu jego uczestnicy przygotowali i następnie zaprezentowali przed specjalnie powołaną Komisją następujące prace dyplomowe:

- *Problemy modernizacji katastru Gdańska w świetle doświadczeń zagranicznych* (E.Pietrzak, B.Szczechowski) [2];

- *Komputerowe wspomaganie pracy programisty (Computer-Aided Software Engineering): zastosowanie SDW do rozwijania systemów katastralnych* (E.Konieczńska);

- *System Informacji Geograficznej dla polskich lasów* (Z.Kowalski).

Zdobytą w trakcie szkolenia wiedzę i swoje doświadczenia uczestnicy kursu zaprezentowali podczas II Konferencji Naukowo-Technicznej [3,4,5], zorganizowanej przez Towarzystwo Informacji Przestrzennej (Warszawa, 25-27 października 1992tr.).

Dzięki udziałowi w kursie zwróciliśmy uwagę na następujące zagadnienia (dla pozostałych uczestników kursu istotnymi mogły okazać się zupełnie inne problemy, gdyż - jak wspomniano wcześniej - każdy z nas poświęcił wiele czasu na pracę samodzielną, związaną z przygotowywanym projektem dyplomowym oraz z zainteresowaniami zawodowymi):

1. System Informacji Geograficznej IDRISI;

System ten, niezbyt znany dotychczas w środowisku geodezyjnym, wart jest szerszego rozpowszechnienia, szczególnie do celów edukacyjnych i szkoleniowych. Poniżej zamieszczony został jego krótki opis.

2. **Metody modernizacji zasobów geodezyjnych i katastralnych w Holandii i w Danii** (między innymi problemy związane z komputeryzacją mapy zasadniczej, mapy katastralnej oraz rejestrów katastralnych);
Metody te zostały omówione w pracach [2], [3] i [4].
3. **Sposoby wyceny nieruchomości, stosowane w krajach Europy Zachodniej oraz USA;**
Wycena nieruchomości jest w większości krajów Europy tematem wciąż aktualnym. Świadczyć może o tym ilość poświęcanych mu publikacji. Spotkaliśmy się z kilkoma ciekawymi pracami, rozważającymi możliwości zastosowania w tej dziedzinie systemów ekspertowych. W USA wycenie nieruchomości poświęcono fundamentalne opracowanie "Property Appraisal and Assessment Administration", przygotowane przez the International Association of Assessing Officers (Międzynarodowe Stowarzyszenie Rzeczoznawców Nieruchomości).
4. **Problemy organizacyjne, prawne i finansowe katastru w różnych krajach;**
Z problemami w dziedzinie katastru borykają się właściwie wszystkie kraje. Najczęściej są to problemy finansowe, ale nie tylko. Sporo kłopotów sprawia też strona organizacyjna.
5. **Metody projektowania Systemów Informacji o Terenie** (na przykład bardzo interesujący projekt NORDISK KVANTIF, omówiony pokrótce poniżej).
6. **Aktualne problemy fotogrametrii, między innymi fotogrametria cyfrowa, w tym sporządzanie cyfrowych ortofotomap i aktualizacja cyfrowego modelu wysokości;**
Aktualnymi problemami w dziedzinie fotogrametrii i dziedzinach pokrewnych zajmuje się, między innymi, działająca od 1958 r. Europejska Organizacja Eksperymentalnych Badań Fotogrametrycznych (OEEPE). Organizacja ta zrzesza zarówno instytucje administrujące służbą geodezyjną, jak i instytucje badawczo-naukowe.
W dziedzinie sprzętu umożliwiającego stosowanie metod fotogrametrii cyfrowej najbardziej ekspansywną jest firma Intergraph.
7. **Problemy standaryzacji i wymiany danych;**
Problemy te są obecnie niezwykle aktualne. Prawie w każdym kraju działają specjalne zespoły, zajmujące się opracowaniem nowych lub też aktualizacją istniejących formatów danych. Prowadzone są też prace nad opracowaniem jednego wspólnego europejskiego, jak również i światowego, formatu wymiany danych kartograficznych.
8. **Metody automatycznego rozpoznawania obiektów na mapach oraz obrazach satelitarnych i zdjęciach lotniczych.**
Przetwarzanie istniejących już map do postaci cyfrowej, czyli ich dygitalizacja, jest procesem pracochłonnym i kosztownym. Dlatego też wiele uwagi poświęca się opracowaniom umożliwiającym automatyczną dygitalizację map

(a więc metodom automatycznego rozpoznawania obiektów), upatrując w nich środek zmniejszający zarówno pracochłonność, jak i (w przypadku szerokiego zastosowania) kosztowność procesu komputeryzacji map.

Większość z przedstawionych powyżej hasłowo tematów, jak problemy związane z prowadzeniem SIT (w tym systemów katastralnych), wycena nieruchomości, metody fotogrametrii cyfrowej, standaryzacja danych, automatyczne rozpoznawanie obiektów czy też działalność OEEPE warta jest szerszego omówienia w oddzielnych artykułach.

Natomiast tutaj chcielibyśmy jeszcze przedstawić krótko System Informacji Geograficznej IDRISI oraz zarys treści projektu NORDISK KVANTIF.

System informacji geograficznej IDRISI

"IDRISI - A Grid Based Geographic Analysis System" został opracowany w USA przez Ronalda Eastmana z Clark University. Ten prosty system informacji geograficznej był w założeniu przeznaczony do celów edukacyjnych, stąd też cena jego jest niewielka - wersja 3.2 z listopada 1990 r. kosztowała zaledwie 100 \$. Zaletą systemu jest tzw. "przyjazność dla użytkownika".

System IDRISI (napisany w języku Turbo Pascal firmy Borland International) jest przeznaczony do wykorzystywania w komputerach klasy IBM PC. Posiada strukturę modułową, przy czym możliwe jest dołączanie nowych modułów, opracowanych przez użytkownika w językach BASIC i Pascal, a także plików w formacie ASCII.

System IDRISI umożliwia wykonywanie analiz geograficznych, statystycznych oraz przetwarzanie obrazów.

System IDRISI jest systemem rastrowym, ale jego wersja 3.2 posiada moduł Vector/DBMS, umożliwiający wprowadzanie i wyprowadzanie niektórych danych wektorowych, konwersję danych wektorowych do postaci rastrowej oraz przedstawienie poligonów rastrowych w formie wektorowej. Jeszcze więcej możliwości wykorzystania danych wektorowych posiada wersja 4.1 systemu, dostępna od czerwca 1992 r.

Możliwa jest wymiana danych pomiędzy systemem IDRISI a następującymi systemami: ERDAS, Arc/Info, Auto/CAD, Map Analysis Package (MAP), Professional Map Analysis Package (pMAP), ODYSSEY, MICRIPIPS EGA; wykorzystywanie programów statystycznych i arkuszy kalkulacyjnych (NWA STATPAK, Lotus, QUATRO); wprowadzanie danych uzyskanych przez satelitę LANDSAT. Istnieje też możliwość wymiany plików zapisanych w formatach DLG, CTG, BIL i innych.

IDRISI zawiera wiele dokładnie omówionych ćwiczeń, co jest bardzo istotne w przypadku wykorzystania systemu do celów dydaktycznych i szkoleniowych.

Wymagania sprzętowe systemu nie są duże: dla zastosowań profesjonalnych wystarcza (w przypadku wersji 3.2) minimum 1 Mb RAM i 20 Mb na dysku twardym, komputer 386 lub 486, karta graficzna EGA lub VGA, mysz (Microsoft, Logitech lub PC Mouse II MSOM) i drukarka (IBM Proprinter, IBM Graphics Printer, Epson FX i LX, HP Paintjet Color Ink Jet, HP Deskjet i Laserjet, Toshiba 321/341, Diconix 150 Ink Jet). Do dygitalizacji najlepiej jest używać digitajzera Summagraphics MM Series (Summa Sketch), a do skanowania skanera Microtek Versascan Plus.

Projekt "NORDISK KVANTIF"

Projekt "NORDISK KVANTIF", realizowany wspólnie przez kraje skandynawskie, miał na celu przeanalizowanie celowości komputeryzacji wielkoskalowych map technicznych.

Analiza taka została przeprowadzona w latach 1986-1987 przez specjalnie w tym celu powołany zespół na podstawie wyników badań 18 różnych działających instalacji Systemów Informacji Przestrzennej (SIP) w USA, Kanadzie i we Włoszech, informacji uzyskanych od ponad 50 innych użytkowników SIP oraz wywiadów z ponad 100 kompetentnymi fachowcami.

Wynikiem przeprowadzonych badań było przede wszystkim określenie faz wprowadzania technik informatycznych do obsługi i prowadzenia pojemnościowo wielkich baz danych oraz ich czasochłonności, a także sformułowanie przybliżonej zasady określającej wzajemną relację korzyści z przedsięwzięcia i kosztów jego realizacji.

Wprowadzanie technik komputerowych powinno przebiegać w następujących fazach:

- opracowanie tzw. studium wykonalności pracy, zawierającego również analizę kosztów i korzyści;

- wykonanie prac na obiekcie pilotowym;

- okres podejmowania ostatecznych decyzji;

- zakładanie baz danych;

- obsługa i utrzymywanie nowego systemu;

- doskonalenie systemu, w tym rozszerzenie możliwości jego zastosowań.

Średni czas tworzenia nowego systemu określony został na 5-7 lat, przy czym zyski (dochody większe od kosztów) pojawiają się dopiero w końcowej fazie przedsięwzięcia.

Rozważono także kilka kwestii, nasuwających się każdemu użytkownikowi przystępującemu do wprowadzania technik komputerowych, a w tym:

problem wyboru momentu rozpoczęcia realizacji pracy (czy rozpocząć realizację pracy od zaraz, czy też czekać na obniżenie cen urządzeń i oprogramowania lub też na pojawienie się nowych, doskonalszych technologii);

- sposób i zakres inwestowania w projekt (czy inwestować intensywnie w oparciu o specjalne dodatkowe fundusze czy też stopniowo w ramach funduszy przeznaczonych na bieżącą działalność);

- problem wyboru systemu komputerowego (czy zdecydować się na system komputerowy dostosowany do przetwarzania tylko pewnych wyspecjalizowanych danych, czy też od razu wybrać system umożliwiający wprowadzanie i przetwarzanie dowolnych danych);

- problemy związane z zakładaniem, obsługą i aktualizacją baz danych;

- kwestia zmian organizacyjnych (czy dostosowywać daną instytucję do nowych warunków działania, czy też utworzyć nową).

Wyniki analiz wykonanych w ramach projektu "NORDISK KVANTIF" warto wykorzystać przy podejmowaniu decyzji o sposobach realizacji SIT w Polsce.

Zorganizowanie omówionego powyżej szkolenia w zakresie systemów informacji o terenie należy uznać z całą pewnością za inicjatywę udaną. Udział w kursie umożliwił nam zdobycie aktualnej wiedzy w tej dziedzinie na poziomie światowym, a także zapoznanie się od strony praktycznej z projektowaniem i prowadzeniem SIT w Holandii i w Danii. Należy mieć nadzieję, że wiedza ta i doświadczenie praktyczne, zebrane w trakcie szkolenia, zostaną wykorzystane w tym istotnym okresie tworzenia jednolitego Systemu Informacji o Terenie w Polsce.

LITERATURA

1. E.Musiak: Nauczanie w zakresie Systemów Informacji o Terenie. Informacja o przebiegu kontraktu ELIS. II Konferencja Towarzystwa Informacji Przestrzennej "Systemy Informacji Przestrzennej". Warszawa, 25-27 październik 1992
2. E.Pietrzak, B.Szczechowski: Problemy modernizacji katastru Gdańska w świetle doświadczeń zagranicznych. Delft University of Technology 1992
3. E.Pietrzak, B.Szczechowski: Kataster nieruchomości i księgi wieczyste w Holandii i w Danii. II Konferencja Towarzystwa Informacji Przestrzennej "Systemy Informacji Przestrzennej". Warszawa, 25-27 październik 1992
4. E.Pietrzak, B.Szczechowski: System katastralny w Holandii. Bazy danych opisowych i graficznych. II Konferencja Towarzystwa Informacji Przestrzennej "Systemy Informacji Przestrzennej", Warszawa, 25-27 październik 1992
5. E.Konieczńska: Komputerowe wspomaganie tworzenia i utrzymania systemów informatycznych (CASE). II Konferencja Towarzystwa Informacji Przestrzennej "Systemy Informacji Przestrzennej". Warszawa, 25-27 październik 1992

WIADOMOŚCI PATENTOWE

Wiadomości Urzędu Patentowego Nr 7 lipiec 1992

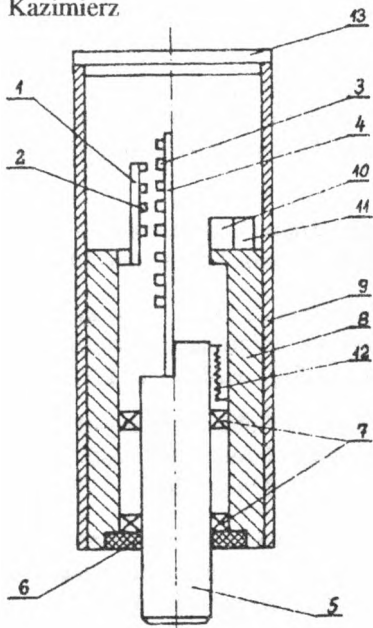
(B1)(11) **158059** (41) 89 11 27 5(51) G01C 9/16
E02F 3/16

(21) 272502 (22) 88 05 16
(72) Sztorch Stanisław, Woźniak Zbigniew, Niewiarowski Ryszard
(73) Kopalnia Węgla Brunatnego "Konin", Kleczew
(54) Urządzenie do pomiaru kąta pochylenia obiektu

Biuletyn Urzędu Patentowego Zeszyt Nr 14/1992

A1(21) 288550 (22) 90 12 29 5(51) G01B 7/00
G01B 21/00

(71) Politechnika Poznańska, POZNAŃ
(72) Chajda Jan, Paczyński Piotr, Rusinek Jerzy, Jaskulski Krzysztof, Miński Kazimierz



(54) Miernik długości

(57) Miernik długości ma wzorec długości (1), którym jest płyta, osadzona w korpusie (8) z naniesionymi strefami aktywnymi (2) i przeciwmatrycę (4), osadzoną na trzpieniu pomiarowym (5), którą jest druga płyta z naniesionymi strefami aktywnymi (3). Na korpusie (8) osadzony jest przetwornik (10) i układ formujący (11), które przekształcają cykliczne zmiany pojemności, wynikłe z przesunięcia przeciwmatrycy (4) względem wzorca długości (1), na sygnały elektryczne.

(1 zastrzeżenie)

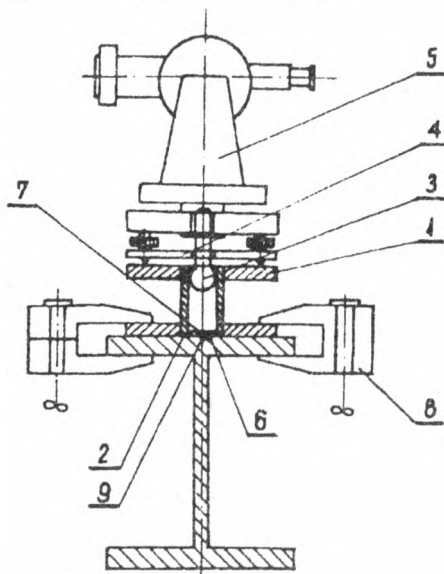
A1(21) 288686 (22) 91 01 11
(71) Politechnika Śląska, GLIWICE
(72) Mercik Stefan

5(51) G01C 15/00

(54) Urządzenie centrujące do instrumentów geodezyjnych, zwłaszcza teodolitów, niwelatorów i dalmierzy

(57) Urządzenie centrujące do instrumentów geodezyjnych, zwłaszcza teodolitów, niwelatorów i dalmierzy, składa się z głowicy stalowej (1) oraz tulei (2), wewnątrz której osadzona jest przezroczysta płytką (6) z naniesionym znakiem, korzystnie w postaci krzyżyka (7), przy czym głowica (1) jest mocowana za pośrednictwem uchwyty (8) z nakrętkami motylkowymi.

(1 zastrzeżenie)



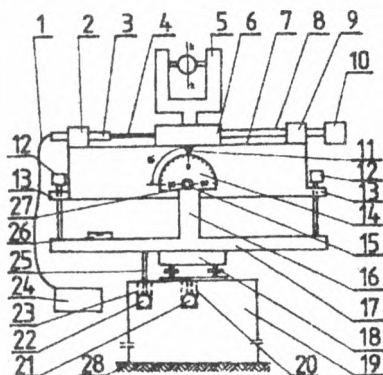
Zeszyt Nr 16/1992

A1(21) 293448 (22) 92 02 11 5(51) G01C 9/18
(71) Akademia Rolnicza, WROCŁAW
(72) Ćmielewski Kazimierz, Krzeszowski Marian

(54) Przyrząd do pomiaru liniowych odchyleń punktów od kolimacyjnych płaszczyzn realizowanych przez instrumenty geodezyjne

(57) Przyrząd ma podstawę (17), która na stronie dolnej ma zamocowaną spodarkę (18) oraz element ustalający (25), a na stronie górnej ma osadzoną libellę (26) i

wspornik (16) z podziałką kątową (14). Na wsporniku (16) zamocowana jest wahliwie prowadnica (7) z elementami ustawczymi (12), na której umocowany jest zespół rejestrujący przemieszczenia liniowe (3,4) oraz zespół przesuwający (8,10) z osadzonym na nim suwakiem (6), na którym zamocowany jest instrument geodezyjny (5) realizujący pionową płaszczyznę kolimacyjną.



(8 zastrzeżeń)

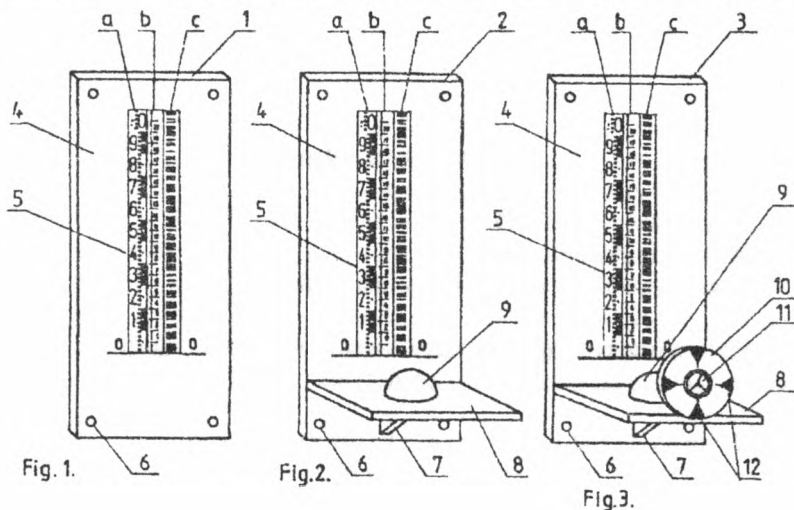
U1(21) 94420 (22) 92 02 03 5(51) G01C 15/02

(71) Akademia Rolnicza, WROCŁAW

(72) Krzeszowski Marian

(54) Zestaw znaków geodezyjnych do badań przemieszczeń pionowych

(57) Zestaw składa się z trzech reperów pośredniego (1), węzłowego (2) i wiążącego (3). Każdy z nich ma płytę nośną (4), na której zamocowana jest skala (5). Repery



węzłowy (2) i wiązący (3) mają osadzone półki (7) z wystęgami półkulistymi (9). Reper wiązący (3) na czołowej krawędzi półki (7) ma zamocowaną tarczę celowniczą (10) z reflektorem zwrotnym (11) dalmierza elektrooptycznego.

(4 zastrzeżenia)

Zeszyt Nr 18/1992

U1(21) 94748 (22) 92 03 17 5(51) G01C 15/00

(71) Akademia Rolnicza, WROCŁAW

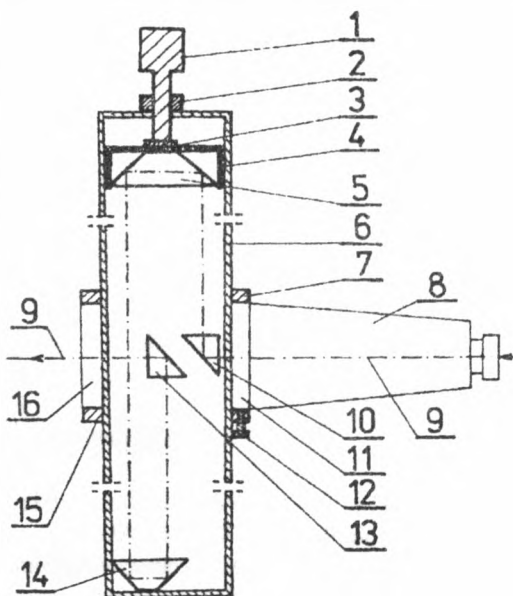
(72) Ćmielewski Kazimierz, Krzeszowski Marian

(54) Nasadka do optycznych instrumentów geodezyjnych

(57) Nasadka posiada korpus (6) w postaci pudełka prostopadłościennego, które w ścianach przedniej i tylnej ma otwory wejściowy (11) i wyjściowy (16). Wewnątrz korpusu (6) umieszczony jest układ pryzmatów optycznych składający się z pryzmatów wejściowego (10), dachowego nastawnego (5), dachowego stałego (14) i wyjściowego (13). Na korpusie (6), za pomocą kołnierza sprzęgającego (7) ze śrubą blokującą (12), mocuje się lunetę (8) instrumentu geodezyjnego.

Nasadka umożliwia wykonywanie pomiarów w miejscach trudno dostępnych, gdzie niemożliwe jest użycie typowych instrumentów geodezyjnych, ponieważ "skraca" długość osi celowej praktycznie prawie do zera.

(2 zastrzeżenia)



U1(21) 93991 (22) 91 11 28 5(51) G01C 15/04

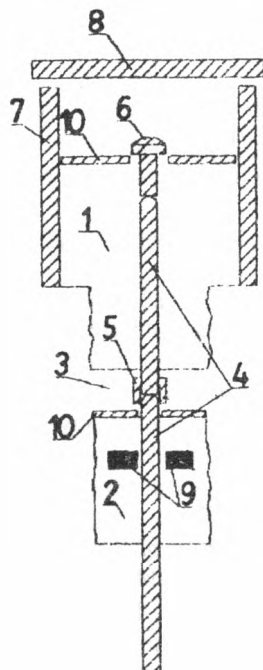
(71) Akademia Rolniczo-Techniczna im. M. Oczapowskiego, OLSZTYN
KORTOWO

(72) Bojarowski Krzysztof, Dumalski Andrzej, Filipiuk Grzegorz

(54) Znak geodezyjny

(57) Znak geodezyjny wyposażony w głowicę, element magnetyczny oraz rurę osłonową z pokrywą, składa się z dwóch betonowych segmentów (1) i (2) umieszczonych jeden nad drugim, w których zatopione są pręty zbrojeniowe (4) połączone ze sobą ruchomo w warstwie piasku (3) dzielącej oba segmenty (1) i (2). Wysokość górnego segmentu (1) wraz z głowicą (6) jest wielkością stałą.

(1 zastrzeżenie)



Zeszyt Nr 20/1992

U1(21) 94940 (22) 92 04 10 5(51) G01B 5/14

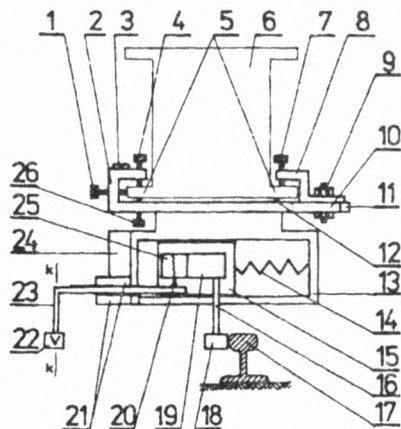
(71) Akademia Rolnicza, WROCŁAW

(72) Ćmielewski Kazimierz, Krzeszowski Marian

(54) Przyrząd do automatycznych pomiarów prostoliniowości szyn podsuwnicowych i rejestracji ich wyników

(57) Przyrząd posiada uchwyt stały (2) ze śrubami poziomującymi dolną (26) i górną (4) oraz śrubą blokującą (1), którego dolną ścianę stanowi płyta (11).

Płyta ta w części końcowej posiada otwór wzdłużny (10), w którym umieszczona jest śruba sprężająca (9) z uchwytem ruchomym (8) wyposażonym w śrubę dociskającą (7).



Do płyty (11) przymocowana jest prowadnica ramowa (13) z umieszczonym w niej wózkiem (15), na którym zamocowana jest przekładnia kątowo-redukcyjna (19) z wałkiem (16) wyposażonym w rolę (18).

Na wózku (15) zamocowany jest również rejestrator graficzny (25) współdziałający z pisakiem (20) zamocowanym na suwaku kątowym (23), na którego drugim ramieniu osadzony jest sygnał celowniczy (22).

Ponadto przyrząd posiada zespół odbiorczo-sterujący (24).

(1 zastrzeżenie)

Zeszyt nr 21/1992

U1(21) 94294

(22) 92 01 16

5(51) G01C 15/00

G01B 5/20

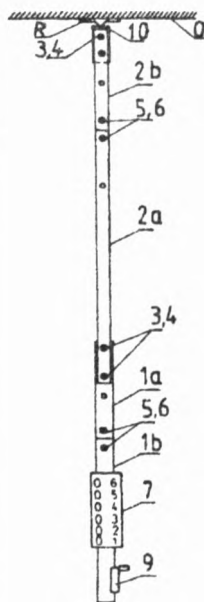
(71) Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki, KRAKÓW

(72) Bryś Henryk, Bielecki Tadeusz

(54) Przyrząd do geodezyjnych pomiarów odkształceń, zwłaszcza na obiektach wysoko położonych

(57) Przyrząd charakteryzuje się tym, że ma wielosegmentowy, dwuczęściowy drążek nośny o profilu ceowym wykonany z lekkiego metalu, zawierający segmenty dolne (1a, 1b) o większym rozmiarowo profilu tworzące w zestawieniu drążek dolny i segmenty górne (2a, 2b) o mniejszym rozmiarowo profilu ceowym tworzące w zestawieniu drążek górny.

Na drążku dolnym osadzona jest przesuwne łątko (7) z podziałką do niwelacji precyzyjnej oraz przytwierdzona jest przestawnie na drążku libella sferyczna (9). Natomiast



na zakończeniu drążka górnego przytwierdzone są sztywno wymienne, odpowiednio ukształtowane nasadki, tworzące zestaw złożony z nasadko kątovej (10), nasadki dwuramienniej i nasadki jednoramienniej. Nasadki te w zależności od rodzaju pomiaru współpracują z punktami kontrolnymi ustalonymi lub zaznaczonymi bądź to bezpośrednio na powierzchni badanego obiektu (O), bądź za pośrednictwem repera pomiarowego (R) naniesionego trwale na badany obiekt (O).

(2 zastrzeżenia)

VI Posiedzenia Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej

W dniu 11 grudnia 1992 r. odbyło się kolejne VI posiedzenie Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej, poświęcone następującym sprawom:

- 1) ustaleniu priorytetowych zadań długofalowych państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej,
- 2) zagadnieniu: modernizacja ewidencji gruntów a SIT,
- 3) przygotowanie raportu o stanie geodezji.

Karol Szeliga
Politechnika Warszawska
Instytut Geodezji i Kartografii

Adam Linsenbarth

Instytut Geodezji i Kartografii

XVII Kongres Międzynarodowego Towarzystwa Fotogrametrii i Teledetekcji

W dniach od 2 do 14 sierpnia 1992 r. w Waszyngtonie odbył się XVII Kongres Międzynarodowego Towarzystwa Fotogrametrii i Teledetekcji (ISPRS - International Society for Photogrammetry and Remote Sensing). Zgodnie z tradycją i statutem ISPRS, międzynarodowe kongresy odbywają się co cztery lata. Pierwszy kongres odbył się w Wiedniu w roku 1913, drugi - w 1926 r. w Berlinie. Od tego czasu kongresy miały odbywać się co cztery lata, jednakże II wojna światowa spowodowała 10 letnią przerwę. Kolejne kongresy zostały zorganizowane w następujących państwach: III-1930, Zurich-Szwajcaria, IV-1934, Paryż- Francja, V-1938, Rzym-Włochy, VI-1948, Scheveningen-Holandia, VII-1952, Waszyngton-USA, VIII-1956, Sztokholm-Szwecja, IX-1960, Londyn-Anglia, X-1964, Lizbona-Portugalia, XI-1968, Lozanna-Szwajcaria, XII-1972, Ottawa-Kanada, XIII-1976, Helsinki-Finlandia, XIV-1980, Hamburg-Niemcy, XV-1984, Rio de Janeiro-Brazylia, XVI-1988, Kyoto-Japonia.

Waszyngton po raz drugi gościł uczestników kongresu, który zgromadził rekordową liczbę ponad 6000 uczestników ze wszystkich stron świata. Z biegiem lat zmieniły się formuły kongresu, jednakże pewne elementy pozostały stałe, tj. obrady plenarne i w komisjach technicznych, wystawa techniczna oraz wystawa narodowa. XVII Kongres, którego organizatorem było Amerykańskie Towarzystwo Fotogrametrii i Teledetekcji, został zharmonizowany z szeregiem innych imprez z zakresu jego tematyki, co umożliwiło uczestniczenie w kilku kongresach i sympozjach. Między innymi w dniach od 3 do 8 sierpnia 1992 r. odbyła się konferencja na temat: "Kartowanie i monitorowanie zmian zachodzących na Ziemi", której organizatorem było Amerykańskie Towarzystwo Fotogrametrii i Teledetekcji (ASPRS), Amerykański Kongres Geodezyjno- Kartograficzny (ACSM) oraz organizacja o nazwie "Technologia Zasobów" (RS 92). Z kolei w dniach od 8 do 14 sierpnia odbył się 27 Międzynarodowy Kongres Geograficzny zorganizowany przez Międzynarodową Unię Geograficzną. Kongres zorganizowano w nowoczesnym Centrum Kongresowym (Washington Convention Centre), gdzie mieściły się wszystkie sale obrad oraz hale wystawowe.

Uroczyste otwarcie kongresu odbyło się 3 sierpnia 1992 r. w "Constitution Hall" w pobliżu Białego Domu. Następnie odbyła się uroczystość nadania prof.dr. Gotfrydowi Konecnemu tytułu członka honorowego ISPRS. Zgodnie ze statutem ISPRS, godność tę może piastować 7 osób. Aktualnie tytuły Honorowych Członków ISPRS posiadają : J.Cruset (Francja), F.J.Doyle (USA), P.Fagundes (Brazylia), G.Konecny (Niemcy), Georges de Masson d Autume (Francja) pani A.Savolainen (Finlandia), Z.Wang (Chiny). Prof.Konecny jest od wielu lat dyrektorem Instytutu Fotogrametrii i Geodezji Inżynieryjnej Uniwersytetu w Hanowerze. W latach 1976-1980 był dyrektorem Kongresu Fotogrametrycznego w Hanowerze, w latach 1980-1984 pełnił funkcję Sekretarza Generalnego ISPRS, a następnie od roku 1984 do 1988 był Prezydentem ISPRS.

W trakcie ceremonii otwarcia Kongresu dokonano także wręczenia dwóch nagród. Nagrodę Otto von Grubera przyznano, dr inż Chistinnowi Heipke z Niemiec, a Złoty Medal Brocka dr. Gerardowi Brachet z Francji.

Nagroda Otto von Grubera, jest fundowana przez ITC w Holandii i jest przyznawana za publikacje o wyjątkowym znaczeniu z zakresu fotogrametrii i nauk pokrewnych.

Nagrodę o nazwie "The Brock Gold Medal Award" sponsoruje Australijskie Towarzystwo Fotogrametrii i Teledetekcji i jest ona nadawana za szczególne zasługi w rozwoju teorii fotogrametrii, instrumentów oraz zastosowań praktycznych. Nagrodę tę przyznano dr.Brachet za osiągnięcia w rozwoju i wdrożeniu systemów teledetekcji satelitarnej, m.in. systemu SPOT.

Referat wprowadzający nt:"Fotogrametria i teledetekcja w ISPRS" wygłosił dr Roy Gibson. Dr Roy Gibson był pierwszym dyrektorem Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA - European Space Agency), a następnie pierwszym dyrektorem Brytyjskiego Narodowego Centrum Kosmicznego i brał udział w tworzeniu Europejskiej Agencji Środowiska.

Zgromadzenie generalne

W trakcie kongresu odbyło się 5 posiedzeń Zgromadzenia Generalnego Międzynarodowego Towarzystwa Fotogrametrii i Teledetekcji (ISPRS). Zgodnie ze statutem, Zgromadzenie Generalne jest najwyższym organem ISPRS, które określa zasadnicze kierunki działania i podejmuje wszystkie ważniejsze uchwały, w tym między innymi wybór władz towarzystwa, przewodniczących komisji technicznych itp. Zgromadzenie Generalne składa się z delegatów mianowanych przez członków zwyczajnych. Każdy członek zwyczajny jest reprezentowany przez jednego delegata i zespół doradców (2 do 5 osób).

Zgodnie ze statutem członkowie ISPRS dzielą się na: członków zwyczajnych, członków wspomagających, członków regionalnych oraz członków honorowych. Członkiem zwyczajnym jest organizacja reprezentująca dany kraj (może być tylko

jedna) i przeważnie są to krajowe towarzystwa fotogrametrii i teledetekcji. Członkami wspomagającymi są dowolne osoby fizyczne lub instytucje wspierające finansowo ISPRS. Członkami regionalnymi są organizacje regionalne. Członkami honorowymi są osobistości, o wybitnych zasługach dla rozwoju ISPRS.

Regulamin ISPRS dzieli członków zwyczajnych na osiem kategorii w zależności od ilości członków w stowarzyszeniu krajowym:

ilość specjalistów	kategoria
poniżej - 26	1
26 - 50	2
51 - 150	3
151 - 250	4
251 - 400	5
401 - 600	6
601 - 800	7
więcej niż 800	8

Kategorię 8. posiada pięciu członków: Brazylia, Niemcy, Kanada, Rosja, USA, kategorię 7.: Japonia, kategorię 6. - czterech członków: Anglia, Chiny, Francja, Hiszpania, a kategorię 5.- pięciu członków: Afryka Południowa, Australia, Finlandia, Szwecja i Włochy. W kategorii 4. jest sześciu członków w kategorii 3. - 9 członków (w tym Polska), w kategorii 2. - 22 członków i kategorii 1. - 37 członków.

Członkami regionalnymi są aktualnie:

AARS: Asian Association on Remote Sensing

EARSeL: European Association of Remote Sensing Laboratories

OACT: Organisation Africaine de Cartographie et Teledetection

OEEPE: Organisation Europeene d'Etudes Photogrammetriques Experimentales

SELPER: Sociedad de Especialistas Latinoamericanos en Percecion Remota

SPRS posiada 20 członków wspierających. Są to głównie firmy produkujące sprzęt fotogrametryczny i teledetekcyjny (m.in. Leica, Zeiss, Matra, Intergraph, i inne).

Polskie Towarzystwo Fotogrametrii i Teledetekcji na posiedzeniu Zgromadzenia Generalnego reprezentowali: prof.dr hab. inż. J.Jachimski - oficjalny delegat oraz prof.dr hab.inż. Z.Sitek i doc.dr inż.A.Linsenbarth - doradcy.

Jedną z pierwszych decyzji podjętych przez Zgromadzenie Generalne był wybór miejsca kongresu. O organizację XVIII Kongresu w 1996 r. ubiegały się Anglia (Glasgow), Hiszpania (Madryt), oraz Austria (Wiedeń). Jako miejsce Kongresu w 1996 r. wybrano Wiedeń, a na dyrektora kongresu został powołany

prof. dr Karl Kraus z Uniwersytetu w Wiedniu.

Zgromadzenie Generalne dokonało wyboru władz ISPRS na lata 1992 - 1996.

Prezydent	prof. Shunji MURAJ (Japonia)
I vice-Prezydent	prof. Kennert TORLEGARD (Szwecja)
II vice-Prezydent	prof. Arin GRUEN (Szwajcaria)
Sekretarz Generalny	prof. dr. Lawrence FRITZ (USA)
Dyrektor Kongresu	prof. dr. Karl Kraus (Austria)
Skarbnik	prof. dr. John TRINDER (Australia)
Przewodniczący	
Komisji Finansowej	prof. Keith D. ATKINSON (Anglia)
Członkowie	
Komisji Finansowej	prof. John BADEAKS (Grecja)
	Ramon LORENZO (Hiszpania)
Redaktor Naczelny	
Oficjalnego Wydawnictwa	
ISPRS	David A. TAIT (Anglia)

Wybrano państwa, które przewodniczą działalności poszczególnych komisji technicznych, oraz mianowano przewodniczących komisji:

Komisja	I	Luigi Mussio (Włochy)
"	II	Mosad Allam (Kanada)
"	III	Henrich Ebner (Niemcy)
"	IV	Roy Welch (USA)
"	V	John Fryer (Australia)
"	VI	Li Deren (Chiny)
"	VII	Roberto P. de Cunha (Brazylia)

Przewodniczący komisji zgłosili tematykę i terminy sympozjów międzynarodowych, które zostaną zorganizowane w roku 1994:

1 - 4 marca	1994 r.:	Symposium Komisji V nt. "Techniki bliskiego zasięgu" Melbourne, Australia,
13 - 16 czerwca	1994 r.:	Symposium Komisji II nt. "Systemy przetwarzania danych, analizy i prezentacji" Ottawa, Kanada,
20 - 24 czerwca	1994 r.:	Symposium Komisji IV nt. "Mapowanie i systemy informacji geograficznej" Athens, USA,
5 - 9 września	1994 r.:	Symposium Komisji III nt. "Teoria i algorytmy" Monachium, Niemcy
11 - 16 września	1994 r.:	Symposium Komisji I nt. "Sensory, platformy i zobrazowania" Mediolan, Włochy
10 - 3 października	1994 r.:	Symposium Komisji VI nt. "Problemy ekonomiczne, zawodowe i szkoleniowe", Pekin, Chiny.

Zgromadzenie Generalne uchwaliło zmiany regulaminu dotyczące działalności komisji technicznych.

Głównym celem działalności komisji technicznych jest:

- propagowanie akcji zmierzających do promocji i oceny fotogrametrii i teledetekcji oraz pomoc Radzie Głównej ISPRS w przedstawianiu tych propozycji do odpowiednich władz,

- pomoc w międzynarodowej działalności standaryzacyjnej w zakresie fotogrametrii i teledetekcji,

W regulaminie ISPRS zmieniono nazwy niektórych komisji i zakres ich działalności. Obecne nazwy i zakres działania przedstawia się następująco:

Komisja I - Sensory i platformy (dawna nazwa "Pozyskiwanie danych")

Komisja II - Systemy do przetwarzania danych, analizy i prezentacji

Komisja III - Teoria i algorytmy (dawna nazwa: Matematyczna analiza danych)

Komisja IV - Sporządzanie map i systemy informacji geograficznej (Zastosowania fotogrametrii i teledetekcji w opracowaniach kartograficznych i tworzeniu baz danych)

Komisja V - Techniki bliskiego zasięgu

Komisja VI - Problemy ekonomiczne i zawodowe oraz szkolenia (dawna nazwa: Problemy ekonomiczne i zawodowe oraz aspekty szkolenia w fotogrametrii i teledetekcji)

Komisja VII - Monitoring zasobów i środowiska (dawna nazwa: Interpretacja danych fotogrametrycznych i teledetekcyjnych)

Zgromadzenie Generalne przyznało następujące nagrody:

- Nagrody Samuela Gamble (przyznawane od roku 1988) zostały nadane: Dr.M.Carbonellowi z Francji, prof.dr.G.Hildebandtowi z Niemiec oraz dr.Savit Vibulsresth z Tajlandii,

- Medal Schwidesky'ego (ustanowiony w roku 1988) został przyznany dr.Keith B.Athinsonowi z Anglii oraz dr.W.Hofmanowi z Niemiec. Medal Schwidesky'ego jest sponsorowany przez Niemieckie Towarzystwo Fotogrametrii i Teledetekcji i nadawany za znaczny wkład do rozwoju fotogrametrii poprzez publikacje i redagowanie wydawnictw.

- Nagrodę inż. W.Schermerhorna przyznano dr.J.J.Dowmanowi z Anglii, który był inicjatorem i organizatorem 5 seminariów i sympozjów fotogrametrycznych zorganizowanych w Anglii, Niemczech i USA w okresie 1988-1991. Nagroda inż. W. Schermerhorna została ufundowana przez Holenderskie Towarzystwo Fotogrametrii i jest nadawana osobom odznaczającym się wybitnym wkładem w prace Komisji Technicznych ISPRS w okresie międzykongresowym.

Sesje Komisji Technicznych

Podstawową formę działania kongresu stanowiły sesje techniczne oraz sesje posterowe.

Poszczególne komisje organizowały sesje referatowe poświęcone głównym problemom, którymi zajmowały się komisje. W trakcie każdej z sesji przedstawiano od 4 do 6 referatów. Poza sesjami referatowymi zorganizowano 9 sesji posterowych. Na każdej sesji posterowej można było prezentować 90 referatów. Praktycznie sesje posterowe trwały cały dzień, przy czym autorzy byli zobowiązani do prezentacji swoich referatów w ciągu 1,5 godziny. Udział sesji w poszczególnych komisjach i przedstawionych referatów przedstawia poniższa tabela.

Komisja	sesje referatowe		sesje posterowe		ogółem referatów
	ilość sesji	referatów	ilość sesji	referatów	
I	8	39	5	38	77
II	10	51	6	85	136
III	9	46	9	137	183
IV	11	56	7	161	217
V	17	76	6	91	167
VI	5	29	4	50	79
VII	16	77	7	227	304
ogółem	76	374	9	789	1163

Wiele sesji zostało zorganizowanych przez międzykomisyjne grupy robocze, obejmujące zakres swojej działalności szerszy wachlarz zagadnień, np. grupa robocza I/II zajmująca się współpracą międzynarodową w zakresie satelitów taledetekcyjnych, grupa robocza II/III aspekty fotogrametrii cyfrowej, grupa robocza VII/I lasy tropikalne i monitorowanie użytkowania ziemi, grupa robocza VII/I systemy wczesnego ostrzegania i monitorowania klęsk żywiołowych.

Było też wiele sesji organizowanych wspólnie przez grupy robocze działające w różnych komisjach. Przykładem może być sesja poświęcona koncepcjom algorytmów i programów dla stacji roboczych fotogrametrii cyfrowej.

Jak już wspomniano, poza sesjami komisji technicznych w czasie kongresu zorganizowano wiele sesji specjalnych przy współudziale innych organizacji międzynarodowych. ISPRS wspólnie z ONZ zorganizowało międzynarodowe sympozjum dla krajów rozwijających się.

Obrady toczyły się na trzech następujących sesjach:

Sesja I - Transfer technologii do krajów rozwijających się,

Sesja II - Aspekty szkoleniowe, wymagania i potrzeby,

Sesja III - Integracja i zarządzanie technologiami w krajach rozwijających się.

Z kolei ISPRS wspólnie z Komisją Badań Kosmicznych ONZ zorganizowało z okazji międzynarodowego roku kosmicznego seminarium, na które złożyły się 4 następujące sesje:

Sesja I - Formaty danych, przetwarzanie podstawowe i techniki uzyskiwania obrazów,

Sesja II - Komputerowo wspomagana interpretacja danych i kartowanie cyfrowe.

Sesja III - Interpretacja danych teledetekcyjnych i GIS,

Sesja IV - Dyskusja i konkluzje.

Międzynarodowa Unia Geodezyjna i Kartograficzna (IUSM International Union for Surveys and Mapping) zorganizowała 9 sesji poświęconych m.in. trendom w nauczaniu w geodezji i kartografii: automatycznym pomiarom kontrolnym, integracji GIS, teledetekcji i kartografii, - GIS i LIS w środowisku globalnym, zastosowaniu GPS w geodezji i kartografii.

Międzynarodowa Unia Organizacji Naukowych Leśnictwa (IUFRO - International Union of Forest Research Organization) zorganizowała kilka sesji specjalnych, poświęconych m.in. automatyzacji procesów interpretacji zdjęć lotniczych do inwentaryzacji zasobów leśnych i zastosowaniu teledetekcji w inwentaryzacji zasobów leśnych.

Innowacją na tym kongresie była specjalna sesja poświęcona prezentacji referatów przygotowywanych przez młodszych autorów, którzy dostali nagrody specjalne dla najlepszych autorów, ufundowane przez Japońskie i Szwajcarskie Towarzystwo Fotogrametrii i Teledetekcji. W sumie nagrodzono 8 autorów, a każdy z nich otrzymał 2500 franków szwajcarskich.

Z Polski na sesjach referatowych, posterowych oraz specjalnych zaprezentowano następujące referaty (w kolejności dat prezentacji referatów):

Z.SITEK - Raport Rady Wydawniczej III Tomu Historii Fotogrametrii.

J.KONIECZNY - Aspekty szkolenia, wymagania oraz potrzeby krajów rozwijających się,

A.LINSENBARTH - Wykorzystanie danych z różnych sensorów w badaniach geomorfologicznych terenów pustyń piaskowych,

K.ZIELIŃSKA, A.CIOŁKOSZ, M.GRUSZCZYŃSKA, S.LEWIŃSKI - Opracowanie produktywności obszarów łąkowych za pomocą informacji pozyskiwanych z teledetekcji satelitarnej,

R.KACZYŃSKI - Analiza możliwości pozyskiwania barw za pomocą testu barw zarejestrowanego przez kamerą wielospektralną i przetworzonego za pomocą systemu ERDAS,

R.KACZYŃSKI, A.FANTA, - Problemy szkolenia z zakresu fotogrametrii i teledetekcji w krajach rozwijających się,
M.BARANOWSKI - Sporządzanie map użytkowania ziemi z danych TM w systemie GIS,
J.JACHIMSKI, J.ZIELIŃSKI - Kartowanie cyfrowe z zastosowaniem komputerów PC z kartą SVGA,
J.JACHIMSKI, A.BOROŃ - Półautomatyczna kamera 6x6 z siatką reseau w opracowaniach bliskiego zasięgu o wysokiej dokładności,
J.MULARZ - Teledetekcyjne monitorowanie kopalń odkrywkowych,
J.WOŹNIAK - Problemy optymalizacji pomiarów fotogrametrycznych hiperbolicznych wież chłodniczych,
J.JACHIMSKI - Określenie pozycji krzyży z dokładnością części piksela na obrazach zarejestrowanych kamerą CCD.

Referaty nadesłane na kongres zostały wydane w formie XXIX wolumenu Międzynarodowego Archiwum Fotogrametrii i Teledetekcji. Podział liczbowy referatów przedstawia się następująco:

- w części A, która zostanie wydana w terminie późniejszym, znajdują się materiały obrazujące przebieg obrad kongresu,
- część B została wydana przed rozpoczęciem kongresu i obejmuje zbiory referatów z poszczególnych komisji, które znajdują się w bibliotekach Instytutu Geodezji i Kartografii, Politechniki Warszawskiej oraz Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Referat prezentowany przez dr K.Zielińską na sesji posterowej komisji VII został wyróżniony specjalną nagrodą i dyplomem przyznany przez Dyrektora Kongresu.

Wystawy

Zgodnie z wieloletnią tradycją, nieodłączną część kongresu stanowią wystawy: techniczno-komercyjna oraz naukowa. Tym razem dwie wystawy zostały zorganizowane w jednej dużej hali wystawowej, mieszczącej się w Centrum Kongresowym. Na wystawie techniczno-komercyjnej 125 wystawców prezentowało swe produkty, a na wystawie naukowej, która obejmowała 45 stanowisk, prezentowały się krajowe towarzystwa fotogrametryczno-teledetekcyjne oraz instytucje naukowe i uczelnie.

Największe ekspozycje zostały przygotowane przez firmy: Leica, Zeiss, Intergraph oraz Arc-Info, Zakres ekspozycji był bardzo obszerny i obejmował najnowsze systemy fotogrameryczne i teledetekcyjne służące do pozyskiwania, przetwarzania i przygotowywania danych. Na szczególną uwagę

zasługują nowoczesne fotogrametryczne systemy cyfrowe, które z fazy eksperymentalnej przeszły już do fazy produkcyjnej i stanowią początek nowej ery fotogrametrycznej. Systemy te są produkowane między innymi przez firmę Leica, Intergraph oraz Zeiss. Szereg firm oferowało swoje rozwiązania w zakresie konwersji autografów analogowych na analityczne (KORK Qasco i inne). Wiele firm oferowało najnowszą generację stacji roboczych do przetwarzania obrazów oraz komputerowego opracowywania map oraz zakładania baz danych dla systemu informacji geograficznej (GIS). Tu na szczególną uwagę zasługują systemy oferowane przez Intergraph, ARC/INFO oraz ERDAS.

Na wystawie naukowej instytuty naukowe oraz krajowe towarzystwa fotogrametryczne prezentowały wyniki prac badawczych oraz przykłady zastosowań fotogrametrii i teledetekcji. Ekspozycja Polskiego Towarzystwa Fotogrametrii i Teledetekcji, przygotowana przez Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne, obejmowała przykłady zastosowań fotogrametrii naziemnej do inwentaryzacji zabytków architektonicznych (WPK, KPG, AGH) oraz wielkoskalową mapę numeryczną opracowaną przez Instytut Geodezji i Kartografii.

Nowoczesny sprzęt fotogrametryczny i teledetekcyjny prezentowany na wystawie wymaga omówienia w innym artykule.

XVII Kongres Międzynarodowego Towarzystwa Fotogrametrii i Teledetekcji był największą tego typu imprezą zorganizowaną w czasie 80-letniej działalności towarzystwa i stanowił światowe forum wymiany wyników badań naukowych oraz prezentacji nowoczesnej aparatury oraz technologii stosowanych zarówno w fotogrametrii jak i w teledetekcji. Chyba po raz pierwszy, w ciągu 4 letniego okresu międzykongresowego nastąpił tak szybki rozwój technologiczny, który początkuje nową erę rozwoju fotogrametrii i teledetekcji oraz ich zastosowań. Wspólnym mianownikiem fotogrametrii oraz teledetekcji stały się systemy cyfrowe w znacznym stopniu usprawniające i automatyzujące poszczególne etapy procesów technologicznych. Przebieg Kongresu potwierdził widoczną integrację fotogrametrii, teledetekcji oraz systemów informacji przestrzennej, które łączą się w jedną linię technologiczną.

Szczegółowemu omówieniu problemów fotogrametrii i teledetekcji poświęcone będą zapewne artykuły polskich uczestników kongresu oraz zebrania i seminaria Polskiego Towarzystwa Fotogrametrii i Teledetekcji.

FRANCUSKO - POLSKI TYDZIEŃ TELEDETEKCJI

W dniach od 26 do 30 października 1992 r., w ramach Francusko-Polskiego Tygodnia Teledetekcji, zorganizowanego wspólnie przez: Narodowe Centrum Badań Kosmicznych (Centre National d'Etudes Spatiales), Ambasadę Francji w Polsce, Instytut Geodezji i Kartografii, oraz Politechnikę Warszawską (Instytut Fotogrametrii i Kartografii), miały miejsce dwie imprezy poświęcone teledetekcji.

Pierwsza z nich to Francusko - Polskie Seminarium Teledetekcji, którego obrady odbywały się w dniach 26 i 27 października 1992 r. we Francuskim Centrum Kształcenia i Informacji Kadr - CEFFIC w Warszawie, przy ul. Senatorskiej 38.

W ciągu trzech następnych dni (28 - 30 października) miał miejsce kurs techniczny, dotyczący metody sporządzania satelitarnych map obrazowych, prowadzony przez specjalistów francuskich w sali 154 Głównego Gmachu Politechniki Warszawskiej.

W Seminarium wzięło udział ogółem 187 osób, reprezentujących zarówno placówki naukowe, prowadzące badania w zakresie teledetekcji lub wykorzystujące dane, uzyskiwane z satelitów (narodowe centra badań kosmicznych, wyższe uczelnie, samodzielne instytuty badawcze, instytuty PAN i CNES) jak i szkoły wyższe i organizacje odpowiedzialne za kształcenie specjalistów z zakresu teledetekcji oraz użytkowników danych satelitarnych, a także firmy dostarczające obrazy satelitarne, przedsiębiorstwa odpowiedzialne za kartowanie, instytucje opracowujące statystyki i prognozy, wreszcie firmy dostarczające specjalistyczne oprogramowanie. Obecni byli również przedstawiciele Ministerstw: Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa; Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa; Rolnictwa; Edukacji Narodowej oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska. Swoją obecnością zaszczylicili Seminarium: ambasador Francji w Polsce, pan Alain Bry oraz Przedstawiciel Wspólnot Europejskich w Polsce, pan Pierre Gerard.

Zebrani wysłuchali ogółem 20 referatów (z możliwością odbioru za pomocą słuchawek drugiej - polskiej lub francuskiej wersji językowej, podawanej przez tłumaczy kabinowych). Wystąpienia te zgrupowano w 7 sesji tematycznych:

1. Wybrane zastosowania teledetekcji w zakresie ochrony środowiska
2. Teledetekcja i geologia
3. Teledetekcja, narzędzie badań dla rolnictwa
4. Teledetekcja i monitoring lasów
5. Satelitarne mapy obrazowe
6. Systemy Informacji Geograficznej
7. Kształcenie w zakresie teledetekcji

Otwarcia Seminarium w imieniu strony francuskiej dokonał pan Alain Bry, ambasador Francji, ze strony polskiej zaś pan doc. dr inż. Adam Linsenbarth, dyrektor Instytutu Geodezji i Kartografii. Zebranych powitał pan Dominique Le Masne, attache naukowy Ambasady Francuskiej oraz pan Dominique Brun, dyrektor Francuskiego Centrum Kształcenia i Informacji Kadr (CEFFIC). Wystąpił również pan Jean - Luc Devynck, dyrektor do spraw Stosunków Międzynarodowych Narodowego Centrum Badań Kosmicznych (CNES).

Pierwszego dnia odbyły się 4 sesje. Dwóm pierwszym (przedpołudniowym) przewodniczył pan Dominique Le Masne, attache naukowy Ambasady Francuskiej, natomiast pozostałym (popołudniowym) - pan doc. dr hab. Stanisław Białousz z Politechniki Warszawskiej.

W sesji *"Wybrane zastosowania teledetekcji w zakresie ochrony środowiska"* przedstawiono referaty: Grahama Mitchella (SPOT - Image): *"Wykorzystanie danych SPOT do badań środowiska"* oraz dr inż. Teresy Baranowskiej: *"Wykorzystanie wieloterminowych zdjęć satelitarnych Landsat MSS i TM w monitoringu wód jeziornych"*. Prof. dr hab. Andrzej Ciołkosz, prezentujący drugi z referatów, zapoznał również zebranych z tematyką badań w zakresie ochrony środowiska, prowadzonych w Instytucie Geodezji i Kartografii.

W drugiej sesji dr Marek Graniczny (Państwowy Instytut Geologiczny) wygłosił referat pt. *"Geologiczna interpretacja zdjęć satelitarnych SPOT i innych danych teledetekcyjnych dla obszaru polskich Karpat Wschodnich"*, zaś Jean-Michel Coudert z francuskiego Biura Badań Geologicznych i Górniczych (BRGM) zaprezentował referat pt. *"Wkład danych satelitarnych w dziedzinie nauk o Ziemi, w zakresie badań: wód, erozji i kartowania geologicznego"*.

Po przerwie odbyła się trzecia sesja *"Teledetekcja, narzędzie badań dla rolnictwa"*. W jej ramach Pierre-Noël Pascaud (SCOT - Conseil) zaprezentował referat Jean-Claude'a Cazaux (SCOT - Conseil), Martina Shermana (Instytut Zastosowań Teledetekcji Wspólnego Centrum Badań, Ispra) oraz Héléne de Boissezon (SCOT - Conseil): *"Program MARS; Statystyki rolne uzyskiwane dzięki teledetekcji w krajach Wspólnoty"*

Europejskiej. Akcja IV: od obrazu satelitarnego do statystyk... Bilans operacyjny po dwóch latach szybkiego szacowania powierzchni i potencjalnych plonów w skali europejskiej". Przedstawiono również referat dr Katarzyny Dąbrowskiej-Zielińskiej i mgr inż. Marii Gruszczyńskiej (IGiK) pt. *"Metoda szacowania wielkości plonów dla łąk, na podstawie zdjęć satelitarnych NOAA"*.

Podczas czwartej sesji pierwszego dnia, poświęconej monitoringowi lasów wygłoszono dwa referaty: dr Tomasza Zawily Niedźwieckiego (IGiK) pt. *"Wykorzystanie zintegrowanych danych terenowych i teledetekcyjnych w monitorowaniu lasu"* oraz pana Gilles'a Selleron z Interdyscyplinarnego Centrum Badań nad Środowiskiem Naturalnym i Zagospodarowaniem Rolnym (CIMA / URA 366 CNRS) i Naukowego Zrzeszenia Teledetekcji Satelitarnej Tuluzy (GSTST): *"Identyfikacja zbiorowisk leśnych i monitoring umieralności lasów jodłowych za pomocą wieloterminowej analizy obrazów SPOT"*.

Drugiego dnia seminarium odbyły się trzy pozostałe sesje, spośród których pierwszej, dwuczęściowej, poświęconej satelitarnym mapom obrazowym, przewodniczył doc. dr inż. Adam Linsenbarth (dyrektor IGiK), zaś dwóm ostatnim - pan Jean-Luc Devynek (CNES).

W pierwszej z nich zaprezentowano referaty: doc. dr hab. Stanisława Białousza i dr Krzysztofa Buczkowskiego (Politechnika Warszawska) pt. *"Mapa satelitarna jako narzędzie w nauczaniu kartografii tematycznej i planowania przestrzennego"*; Reinharda Douté (IGN - Espace): *"Prezentacja kartografii satelitarnej"*; doc. Bohdana Bohonosa (IGiK): *"Opracowanie mapy obrazowej Warszawy metodą analogowego przetwarzania zdjęć z satelity Kosmos"* (wygłoszony z uwagi na chorobę autora przez dr inż. Stanisława Dąbrowskiego); doc. dr hab. Krystyny Podlachy i mgr inż. Mirosławy Wodzińskiej (IGiK): *"Wybrane problemy redakcji i druku satelitarnych map obrazowych na przykładzie mapy Warszawy w skali 1: 50 000"*.

Po przerwie przedstawiono referaty: dr inż. Zbigniewa Bochenka, dr inż. Stanisława Dąbrowskiego (IGiK): *"Wykorzystanie zdjęć z różnych satelitów dla kartowania obszaru Warszawy"*; dr inż. Jacka Drachala (IGiK): *"Syntetyczny obraz barwny Warszawy, utworzony ze zdjęć satelitarnych Landsat TM i Kosmos, metodą transformacji IHS"*; dr Witolda Fedorowicza-Jackowskiego (Neokart GIS), dr inż. Zbigniewa Bochenka i dr Wiesławy Sujkowskiej (IGiK): *"Metody numerycznego przetwarzania danych dla sporządzania satelitarnych map obrazowych"* oraz doc. dr inż. Adama Linsenbartha (IGiK): *"Rozwój metod sporządzania fotomap w Polsce (1921 - 1992)"*.

Po zakończeniu sesji, odbyła się dyskusja na temat satelitarnych map obrazowych.

Podczas sesji zatytułowanej *"Systemy Informacji Geograficznej (GIS)"* mgr inż. Hanna Małkiewicz-Zielińska (Geokart - Digital) poinformowała zebranych o zamierzeniach swojej firmy. Pan Jacques Lamoure (MATRA MS2i) omówił prace prowadzone w reprezentowanym przez niego przedsiębiorstwie, zaś pan Pierre-Noël Pascaud (SCOT - Conseil) wygłosił referat *"Program SIGMIP (Regionalny System Informacji Geograficznej dla Regionu Midi Pyrénées)"*.

Trzecia sesja drugiego dnia Seminarium została poświęcona kształceniu w zakresie teledetekcji. Pan André Fontanel ze Zrzeszenia na Rzecz Rozwoju Teledetekcji Kosmicznej (GDТА) zapoznał zebranych z działalnością Zrzeszenia, dotyczącą kształcenia specjalistów z zakresu teledetekcji i doskonalenia ich wiedzy.

Prof. dr hab. Andrzej Ciołkosz (Instytut Geodezji i Kartografii oraz Uniwersytet Warszawski) wygłosił natomiast referat pt. *"Nauczanie fotointerpretacji i teledetekcji w Polsce"*, podsumowujący dotychczasowe dokonania w tym zakresie.

Po dyskusji, zamykającej ostatnią sesję seminarium, odbyło się zebranie reprezentantów wybranych placówek badawczych, poświęcone możliwościom nawiązania dwustronnej współpracy.

Seminarium towarzyszyła wystawa satelitarnych map obrazowych, opracowanych w Polsce i we Francji.

Kurs techniczny, poświęcony metodzie sporządzania satelitarnych map obrazowych, prowadzony przez panów Dominique'a Durand (Zrzeszenie na Rzecz Rozwoju Teledetekcji Kosmicznej - GDТА) i Dominique'a Lesselin (IGN - Espace), zgromadził 40 uczestników. Z uwagi na fakt, iż organizatorzy przewidywali wstępnie udział ok. 20 osób, zdecydowano się przenieść zajęcia z Instytutu Geodezji i Kartografii do dużej sali na terenie Politechniki Warszawskiej.

Pierwszego dnia, po zapoznaniu uczestników z charakterystykami obrazów, uzyskanych na podstawie danych z satelity SPOT, konsultacji dostępnych materiałów kartograficznych, zdjęć lotniczych, omówiono metodę transformacji obrazu satelitarnego do mapy topograficznej.

Nazajutrz kontynuowano wykłady poświęcone geometrycznej korekcji obrazu, omawiając sposób dostosowania wielospektralnego i panchromatycznego obrazu SPOT. Po wykonaniu synergicznego obrazu P+XS, omówiono metody łączenia scen satelitarnych. W trzecim, ostatnim dniu zajęć, zaprezentowano metody filtracji i wzmacniania kontrastu obrazów satelitarnych, oraz numeryczne metody wykonania opisu wewnątrz- i

pozaramkowego satelitarnych map obrazowych. Uczestnicy uzyskali komplet materiałów szkoleniowych.

Kurs techniczny został uroczyście zakończony wystąpieniami: doc dr inż. Adama Linsenbartha - dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii, doc dr hab. Stanisława Białousza - dziekana Instytutu Fotogrametrii i Kartografii Politechniki Warszawskiej.

Strona francuska zapowiedziała przesłanie uczestnikom świadectwa ukończenia kursu technicznego.

XXII KONGRES TECHNIKÓW POLSKICH

W dniach 27 i 28 listopada 1992 r. odbywały się obrady pierwszej sesji XXII Kongresu Techników Polskich. Ich hasło brzmiało "Inżynierowie i technicy - Ojczyźnie". Nawiązywały one do ponad stuletniej tradycji kongresów inżynierów i techników polskich. Głównym tematem obrad było uczestnictwo inżynierów i techników w kształtowaniu gospodarki polskiej. Temat ten został rozdzielony na dwie części. Pierwsza z nich obejmowała zarys programu gospodarczego Polski, druga - formy udziału środowiska technicznego w tworzeniu i realizacji tego programu.

Obrady Kongresu toczyły się w większości w dwóch równolegle obradujących zespołach, podobnie były ukierunkowane merytoryczne przygotowania do Kongresu. Obejmowały one kolejno tezy programowe oraz dwa referaty, napisane przed Kongresem i udostępnione w formie pisemnej przyszłym uczestnikom obrad, stowarzyszeniom skupionym w FSNT oraz instytucjom i osobom zaproszonym do dyskusji przedkongresowej a także gościom. Referaty te były opracowane przez następujące zespoły - referat nt. zarysu programu gospodarczego Polski - prof. Aleksander Legatowicz (kierownik) i dr Czesław Graff - referat nt. uczestnictwa inżynierów i techników w kształtowaniu polskiej gospodarki - prof. Bogdan Ney (kierownik), dr Bożenna Józefowicz, doc. Jan Nasiłowski, mgr inż. Stanisław Zaremba i mgr inż. Stanisław Zieliński. Kierownicy tych zespołów dokonali również merytorycznego zagajenia obrad w obu zespołach problemowych. Stowarzyszenia naukowo-techniczne tworzące Federację oraz ogniwa terenowe Federacji przeprowadziły przed Kongresem narady przygotowawcze, których plonem są programy i wnioski oraz stanowiska wobec wybranych zagadnień systemowych i organizacyjnych, rozpatrywanych w referatach problemowych. Niektóre narady przedkongresowe miały zasięg makroregionalny, skupiając uczestników z kilku sąsiednich województw. Plonem tych narad są programy i wnioski o charakterze regionalnym. Organizatorzy Kongresu przyjęli założenie, że Kongres nie będzie szczegółowo rozpatrywać programów i wniosków o charakterze branżowym i terenowym (regionalnym), uchwalonych suwerennie przez Stowarzyszenia i jednostki terenowe Federacji.

Całością przygotowań kongresowych kierował Zespół Organizacyjny Kongresu, prowadzony przez dra Tadeusza Zastawnika, a w czasie Jego nieobecności - przez dra Andrzeja Paszkiewicza. Decyzje w sprawie Kongresu oraz etapowe oceny jego przygotowań były podejmowane przez Zarząd Federacji i Walne Zgromadzenie Delegatów, będące najwyższą statutową władzą Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

Honorowy protektorat nad XXII KTP objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Wałęsa. Skierował On do uczestników Kongresu pisemne przesłanie odczytane podczas sesji inauguracyjnej. W tym przesłaniu Prezydent m.in. podkreślił ważną rolę i pozycję środowiska technicznego w polskiej gospodarce, zwłaszcza w procesie jej transformacji, oraz zachęcił inżynierów i techników do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym. Reprezentantami Prezydenta na Kongresie byli ministrowie Andrzej Kozakiewicz, Andrzej Olechowski i Andrzej Zakrzewski.

W otwarciu obrad Kongresu uczestniczyli liczni przedstawiciele władz państwowych. Przemówienia okolicznościowe wygłosili m.in. marszałek Sejmu prof. Wiesław Chrzanowski (nawiązał On do tradycji rodzinnej cytując m.in. słowa swego ojca inżyniera, który był profesorem Politechniki Warszawskiej), minister Przekształceń Własnościowych Janusz Lewandowski, minister Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Andrzej Bratkowski, minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Gabriel Janowski, Sekretarz Komitetu Badań Naukowych doc. Jan Krzysztof Frąckowiak. Wiceminister Przemysłu i Handlu Edward Nowak wystąpił z przemówieniem na sesji plenarnej Kongresu w drugim dniu obrad. Spośród posłów przemawiał m.in. b. premier Waldemar Pawlak (swego czasu laureat konkursu wiedzy technicznej, inżynier-absolwent PW). Przedstawiciele Polskiej Akademii Nauk, Akademii Inżynierskiej w Polsce, Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego i Zrzeszenia Prawników Polskich wyrazili wolę kontynuowania lub rozpoczęcia współpracy z Federacją Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

Prezes FSNT prof. Jan Lech Lewandowski w przemówieniu otwierającym XXII KTP naświetlił rolę środowiska technicznego w gospodarce i życiu publicznym Polski, odwołując się do dorobku z przeszłości, zwłaszcza dwudziestolecia międzywojennego. Zaproponował istotne tematy związane z gospodarką i techniką, które powinny być przedmiotem prac i działalności Federacji. Zadeklarował gotowość środowiska technicznego do aktywnego uczestnictwa w kształtowaniu polskiej gospodarki przy współpracy z innymi organizacjami społecznymi i pokrewnymi instytucjami. Potwierdził apolityczność Federacji, rozumianą jako gotowość do współdziałania w zakresie polityki gospodarczej, społecznej i naukowo-technicznej z wszystkimi siłami politycznymi i społecznymi w kraju bez wiązania się z wybranymi opcjami politycznymi i ideologicznymi i przy zachowaniu niezależności własnych poglądów i projektów. Krytycznie ocenił dotychczasowy stan spożytkowania przez elity polityczne kompetencji i potencjału środowiska technicznego. Pod adresem Rządu prezes FSNT zgłosił wniosek o zawarcie porozumienia o współpracy (swoistego paktu). Osią tego porozumienia winien być program gospodarczy kraju. Prezes Federacji wyraził uznanie z tytułu pojawienia się kilku projektów polityki rządowej w wybranych dziedzinach (przemysł, gospodarka przestrzenna i budownictwo, nauka i technika), jednoznacznie akcentując oczekiwania naszego środowiska, tak jak całego społeczeństwa, na założenia

długofalowej polityki gospodarczej państwa. Proponowane porozumienie z Rządem powinno objąć również uprawnienia i powinności stowarzyszeń naukowo-technicznych w istotnych zakresach ich działalności, takich jak samorząd zawodowy i doskonalenie kwalifikacji.

Podczas inauguracyjnej sesji plenarnej Kongresu z referatami przeglądowymi o charakterze programowym wystąpili przedstawiciele następujących bloków stowarzyszeń tworzących FSNT: przemysłowego, "zielonych" (obejmuje m.in. SGP), materiałów budowlanych oraz Oddziału Stołeczno-Wojewódzkiego FSNT.

Dyskusja podczas Kongresu toczyła się głównie w zespołach. Była ożywiona, interesująca; obfitowała w kontrowersje i polemiki. Można ocenić, że stanowiła odbicie nastrojów i poglądów, wyrażanych w społeczeństwie, do którego przecież należą delegaci i goście Kongresu oraz reprezentowane przez nich stowarzyszenia i ogniska terenowe FSNT. Warto podkreślić, że liczną grupę uczestników Kongresu stanowili studenci, reprezentujący techniczne kierunki studiów.

Podczas Kongresu działała (pod przewodnictwem autora niniejszej notatki) 14-osobowa Komisja Wnioskowa powołana w trybie wyboru. Uczestnicy obrad złożyli do niej liczne wnioski, które zostały spożytkowane przy redagowaniu uchwały oraz będą wykorzystane - w czasie od pierwszej, głównej sesji do sesji końcowej kongresu w 1993 r. - w pracach nad programem realizacyjnym XXII KTP.

A oto wybrane fragmenty uchwały sesji XXII KTP odbytej w dniach 27 i 28 listopada 1992 r.

"Technicy polscy domagają się, aby w dokonywanej transformacji gospodarki racjonalnie spożytkować dotychczasowy materialny i intelektualny dorobek pokoleń naszego społeczeństwa. Kongres potwierdza konieczność przekształceń w kierunku gospodarki rynkowej. Domaga się jednak szybkiego usunięcia systemowych błędów w sposobie prowadzenia tych przekształceń zarówno od strony legislacyjnej, jak i wykonawczej. Niezbędne jest między innymi szybkie powołanie instytucji Skarbu Państwa, poprawa systemu podatkowego, celnego i kredytowego oraz zaniechanie dyskryminacji przedsiębiorstw państwowych."

Jako komentarz podaje, że podczas obrad pierwszego zespołu problemowego doszło do bardzo surowej oceny systemu i skutków dotychczasowej prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Jest przy tym interesujące, że autorem wezwania do położenia kresu czwartemu, tym razem ekonomicznemu "rozbiorowi Polski", był gość Kongresu z USA, Polak o dwóch obywatelstwach - amerykańskim i polskim - b. członek Armii Krajowej, p. inż. Alek Tołwiński.

W dalszym tekście uchwały XXII KTP czytamy: *"Uczestnicy Kongresu wyrażają pogląd, że Polskę stać na racjonalny postęp społeczno-cywilizacyjny i rozwój gospodarczy, zaspokajający uzasadnione oczekiwania i aspiracje społeczeństwa. Długofalowa polityka gospodarcza powinna i może zapobiegać dramatycznym konfliktom społecznym."*

I dalej: *"Kongres uważa za konieczne włączenie środowiska technicznego do intensywnego współdziałania w kształtowaniu polityki gospodarczej państwa i tworzenia warunków dla rodzimej twórczości technicznej, do rozwoju produkcji krajowej oraz ochrony naszej gospodarki przed penetracją przez wywiady gospodarcze."* Powyższe wezwanie jest skierowane zarówno do kompetentnych władz, jak i do polskiego środowiska technicznego. Następny apel jest adresowany do tego środowiska: *"Naszych Kolegów inżynierów i techników gorąco zachęcamy do wysiłku intelektualnego i technicznego w celu zapewnienia krajowym produktom i usługom wysokiej jakości i niezawodności tak, by były konkurencyjne. Kongres wyraża uznanie twórcom techniki, których osiągnięcia uzyskują wysoką ocenę międzynarodową. Od Rządu zależy właściwa polityka w dziedzinie badań i rozwoju, chroniąca rodzimy potencjał badawczy związany z gospodarką. A od nas zależy zmniejszenie luki technologicznej"*.

W dalszej treści uchwały jest wyrażone priorytetowe znaczenie odpowiedniego kształcenia i aktualizacji wiedzy kadr technicznych. Metodą jest ustawiczne doksztalcanie w dziedzinie techniki z uwzględnieniem elementów ekonomii, prawa i zarządzania oraz języków obcych. Warto zauważyć, że w tym samym kierunku poszła uchwała naszej, geodezyjnej konferencji naukowo-technicznej nt. kształcenia geodetów odbytej staraniem SGP i Komitetu Geodezji PAN w 1991 r.

Dalej zwrócono w uchwale uwagę na rolę kultury technicznej i jej kształtowania rozmaitymi sposobami, m.in. za pośrednictwem środków masowego komunikowania się. A oto fragmenty dalszej części uchwały XXII KTP:

"Uczestnicy Kongresu proponują administracji państwowej wykorzystanie Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych przy nadawaniu uprawnień zawodowych, atestowaniu wyrobów, nadawaniu znaków jakości, tworzeniu standardów technicznych. Wymagać to będzie od Stowarzyszeń czuwania nad etyką zawodu inżynierskiego. Inżynierowie i technicy winni łączyć umiejętności techniczne z menedżerskimi, wiedzę z pomysłowością, efektywną pracę z dostatkiem materialnym, pasję techniczną z troską o ludzi, przyrodę i środowisko. Federacja i Stowarzyszenia powinny tworzyć i propagować wzorce inżynierów i techników jako ludzi sukcesu."

Trzeba przyznać, że to ostatnie zalecenie nie jest łatwe w dobie szerzącego się bezrobocia, dotyczącego również kadr technicznych i dotkliwego załamania się całych, rozwiniętych branż przemysłowych. Łagodzeniu i przeciwdziałaniu tym dotkliwym społecznie zjawiskom poświęcił Kongres dużo uwagi w kontekście zmian strukturalnych oraz konkurencyjności naszych wyrobów i usług na rynkach światowych. W czasie tworzenia gospodarki rynkowej nie należy jednak zaniedbywać interesów naszego (tzn. technicznego) środowiska, tkwiąc w stereotypowym modelu inżyniera wyłącznie sprzedającego swoje umiejętności i swoją pracę za skromne wynagrodzenie, zapewniające tylko niemal elementarne potrzeby współczesnego obywatela i myślącego o dobru materialnym tylko przyszłych pokoleń. Zaufanie, zwłaszcza w gospodarce, budzi dziś u nas, podobnie

jak w krajach rozwiniętych, inżynier aktywny, z pomysłami, umiejący dobrze sprzedawać swoją wiedzę, kompetencje i pracę, postrzegany w otoczeniu jako właśnie "człowiek sukcesu". Taki członek stowarzyszenia może jednocześnie poprzez wysokie składki budować niezależność materialną organizacji do których należy. Taki inżynier liczy się jako partner właścicieli przedsiębiorstw i nieruchomości, partner menadżerów, ekonomistów i prawników. Inaczej mówiąc uchwała XXII KTP wzywa nas, inżynierów i techników, do odchodzenia od schematów: "biedny - uczciwy" oraz "bogaty - oszust". Nieco wcześniej uchwała podkreśla konieczność czuwania w zawodach technicznych nad etyką. Jest to wyrazem realizmu uczestników Kongresu. Chodzi o to aby samorządne organizacje naukowo-techniczne rzeczywiście tworzyły mechanizmy oceny, kontroli, selekcji kandydatów do samodzielnych funkcji, do danego zawodu, aby w praktyce eliminować sytuacje uzasadniające przytoczone schematy.

W jednym z końcowych akapitów uchwała Kongresu wyraża następujący pogląd: *"Uczestnicy Kongresu uznają, że w Polsce niezbędny jest społeczny ruch techniczny i inżynierski. Należy kontynuować model sfederowanych, autonomicznych, decydujących o swych statutach Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych, stanowiących grupę nacisku wobec władz państwowych i terenowych"*. Podczas obrad pierwszej sesji XXII KTP, głównie w drugim zespole problemowym, wiele miejsca zajęła sprawa skuteczności prezentowania przez środowisko techniczne i stowarzyszenia naukowo-techniczne i Federację, a także jej jednostki terenowe - poglądów i projektów dotyczących gospodarki kraju, regionów i podstawowych jednostek administracyjnych oraz spraw zawodu inżyniera i technika. W rezultacie można sądzić, że warunki skuteczności działania naszego środowiska wobec władz i innych decydentów różnych szczebli, to: atrakcyjność merytoryczna naszych opinii i propozycji, trafne i przekonujące ich uzasadnienie, niezależność naszych stanowisk od koniunktur, zdecydowane prezentowanie poglądów przez środowisko, wytrwałość w lansowaniu stanowisk nie budzących naszych wątpliwości, umiejętność pozyskiwania sojuszników bez rezygnacji z meritum stanowiska. Praktyka rozwiniętych demokracji świadczy, że nie można skuteczności opierać wyłącznie na słuszności poglądu i dobrej woli adresata-decydenta. Z reguły niezbędne jest tzw. lobby, tzn. grupa nacisku, o której mowa w uchwale kongresowej. Jak te grupy tworzyć i utrzymywać - o tym mówiono sporo podczas Kongresu, ale konkretyzacja nastąpi w toku prac przygotowawczych do sesji końcowej.

Kongresowi towarzyszyła wystawa techniczna, zorganizowana na zasadach komercyjnych w pomieszczeniach Warszawskiego Domu Technika, usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie sal obrad. Miała oczywiście charakter promocyjny. Eksponowano interesujące wyroby krajowe i zagraniczne, a wśród nich oryginalne osiągnięcia polskiej myśli technicznej (np. na stoisku Instytutu Lotnictwa).

Stosunkowo dużo miejsca na wystawie zajęły stoiska geodezyjne: Instytutu Geodezji i Kartografii, Warszawskiego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego, Centralnego Ośrodka Geodezji i Kartografii oraz Państwowego Przedsiębiorstwa Geodezyjno-Kartograficznego. Prezentowały one głównie nowoczesne systemy informacyjne, dotyczące terenów. Stoisko IGiK wyróżniały mapy tematyczne oparte na teledetekcji.

Ogółem w obradach Kongresu uczestniczyły 363 osoby, w tym 262 delegatów. Stowarzyszenie Geodetów Polskich było reprezentowane przez 13 delegatów.

Skład komputerowy
Druk IGIK Warszawa, ul. Jasna 2/4
nakład 100 egz. cena 30.000,- zł.

